

Elgbestanden i Trøndelag gikk sterkt tilbake under 1. verdenskrig, og tok seg først gradvis opp etter 2. verdenskrig. Geir Moen, Bjarne Kyllø, Ole Klegseth og Olav Hårstad på elgjakt i 1949.

I avtalene som ble inngått med oppsitterne som kjøpte gårdsbruk, ble det slått fast at det med brukene ikke fulgte noen rett til jakt og fiske på Brugets eiendom. En del oppsittere hevdet imidlertid at de hadde rettigheter på den delen av Brugets eiendom som var kjøpt fra Kongen i 1799, fordi denne etter deres mening fortsatt var å betrakte som en privatallmenning. Fra

Brugets side ble det avvist at noen hadde allmenningsrettigheter til jakt og fangst.

Utleie av jakt, både storvilt og småvilt, skulle utvikles til en inntektskilde for Meraker Brug. Da eiendommene ble kjøpt i 1906 var det rike viltbestander. Men fra omkring 1914 forsvant elgen, og fra tidlig i 1920-årene brøt også småviltbestandene sammen.⁷⁸

Det ser ikke ut til å ha vært vanlig å leie ut småviltjakt, med unntak av enkelte år hvor spilljakt på tiur og orrhane ble solgt til utlendinger. Som en stor grunneier fikk Bruget fastsatt fellingskvote på elg fra Landbruksdepartementet etter innstilling fra herredsstyret og amtmann. I 1907 ble kvoten økt fra 10 til 15 dyr, i tillegg hadde Nustad Vestre og Kirkeby fellings-tillatelser.

Kildematerialet for jakten er sparsomt. Det fremgår imidlertid at to engelske jegere var på elgjakt i Meråker høsten 1906. De to betalte 1500 kroner. I 1907 lyktes ikke Fearnley å leie bort elgjakten. Høsten 1908 kom dansken H. Castenskiold til Meråker på elg- og rypejakt. John Nustad, som var en erfaren elgjeger, fikk 15 kroner dagen for å følge Castenskiold på jakt med sine hunder. John Nustad som drev gården Nustad Vestre, hadde egen skog og fellingsrett på elg. Fearnley leiet også denne elgretten. Jakten var først og fremst troféjakt, slik at kjøttet ble tilbake på Bruget.⁷⁹

I 1911 leide industrimannen Arne Christensen fra Fredrikstad all elgjakt. Han skulle også ha kjøttet. Det ble avtalt spesielt at i tillegg til leien, skulle Trygve Kittilsen, skogfogd Heming Tidemann og sønnen Olav Tidemann, presten Fiflet og kaptein Johnsen i Meraker Gruber ha hver sin stek. Sivert Hansen og John Nustad var guider under jakten.⁸⁰

OPPSYN OG ANMELDELSER - MERAKER JAGTFORENING

Det ble snart klart for de nye eierne av Merakergodset at den eneretten til jakt- og fiske de mente å ha kjøpt, ikke var anerkjent av alle i Meråker. I årene rundt 1910 var det fantastiske rypeår i store deler av Norge. Stadig oftere ble bygdefolk observert på jakt, og mange snarer ble funnet i fjellbjørkeskogen. Fearnley forsøkte på ulike måter å få slutt på det han oppfattet som ulovlig jakt og fangst. Funksjonærer og andre fikk personlig tillatelse til å jakte, mot å forplikte seg til å drive oppsyn og fjerne rypesnarer.⁸¹ Men det var en formidabel oppgave å drive en effektiv kontroll. Løsningen ble å stifte en jegerforening som disponerte jakten og ansette en oppsynsmann på full tid.

Oppgangen i rypebestanden startet omkring 1905 etter en lengre periode med dårlige bestander. Det var rypemengder av et omfang som ingen tidligere hadde sett maken til.⁸² Sammen med den økonomiske utviklingen, med stor etterspørsel etter ryper både i

Som skiftarbeidere bosatt langt ute i villmarken fant mange kopperåbyggere glede i jakt og fiske på fritiden. De utgjorde lenge hoveddelen av medlemmene i Meraker Jagtforening som ble stiftet i 1909. Fra venstre: Johan M. Johansen, Iver Hegseth og Olaf Klevan omkring 1910.